

CĂILE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A MEDIULUI DE AFACERI ÎN AGRICULTURA REPUBLICII MOLDOVA ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ

Galina GODEA

Catedra Contabilitate și Informatică Economică

On the account of effectuated investigations, the author showed and analyzed the financing mechanism of small business enterprises of the agricultural field of Moldova. It was also revealed the role of the state and international units in order to regulate the financing mechanism of small business in Republic of Moldova.

The results of the research have a conceptual, methodological and operational aspect and can be applied in the development of small business in the agricultural field. The research done by the author contributes to the revision and improvement of development strategies of the financing mechanism of small business in the agriculture of Moldova.

În condițiile Republicii Moldova, sectorul micului business trebuie să fie susținut din partea statului prin subsidarea sectorului agricol, care este sursa principală de materie primă pentru industria prelucrătoare și care constituie baza comerțului cu produse agroalimentare. Moldova trebuie să perfecționeze dezvoltarea mecanismului de finanțare a micului business în agricultură promovând o politică clar formulată, axată în principal pe simplificarea procedurilor privind finanțarea acestora, pentru a le face mai transparente.

Uniunea Europeană este o zonă economică, cunoscută sub aspectul stabilității și prosperității, unde rezultatele sunt vizibile datorită faptului că este deschisă pentru orice stat european și dispusă să acorde susținere financiară pentru realizarea reformelor în statele ce vor adera la ea, respectând principiile fundamentale puse la baza aderării unei țări la Uniunea Europeană, cum ar fi: democrația, respectarea drepturilor și libertăților omului etc.

Deoarece majoritatea țărilor se află în tranziție de la economia centralizată la cea de piață, extinderea Uniunii Europene spre Europa Centrală și de Sud-Est întâmpină mai multe dificultăți.

Republica Moldova, pe parcursul anilor, a devenit membru al mai multor organisme internaționale, cum ar fi: Consiliul Europei, OSCE, Organizația Mondială a Vânilor, Organizația Mondială a Comerțului etc. În Republica Moldova, în scopul susținerii fermierilor privați și antreprenorilor din spațiul rural, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare participă la acordarea serviciilor financiare, ajutoarelor și compensațiilor prin intermediul diferitelor proiecte: Proiectul Investiții și Servicii Rurale, Proiectul de Finanțare Rurală și Dezvoltare a Întreprinderilor Mici și a Corporației de Finanțare Rurală.

O atenție sporită este acordată de organizațiile donatoare internaționale întru a încuraja întreprinderile mici locale de a-și promova interesele proprii, acestea solicitând, totodată, suportul instituțiilor de stat în crearea mediului favorabil de afaceri.

Pentru a activa cu succes, majoritatea întreprinderilor mici au nevoie de surse financiare nesemnificative, de aceea problema constă nu în cantitatea finanțelor, ci în ușurința de a le obține. Obținerea surselor de finanțare are loc prin acordarea de către bănci a creditelor bancare, condițiile de acordare necesitând să fie mai atractive, precum: rata dobânzii scăzută, termenul de acordare a creditului într-o perioadă rezonabilă. La fel, putem menționa că Ministerul Agriculturii subvenționează producătorii agricoli, acordând mijloace bănești sub formă de subvenții, granturi, unde termenul de rambursare este de o perioadă îndelungată. Totodată, este important a preciza că Guvernul Republicii Moldova împreună cu Ministerul Economiei și Comerțului acordă unele facilități în vederea ameliorării posibilităților de dezvoltare a tinerilor antreprenori.

Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană va permite stabilirea unui climat transparent și calitativ al relațiilor economice cu toate statele membre, oferind și o siguranță suplimentară investitorilor străini, consolidată de un cadru juridic reglementar și un regim comercial stabil.

Exportul prezintă unul dintre indicatorii de bază ai economiei, de aceea promovarea exportului rămâne un imperativ continuu al activității Guvernului, fapt ce ar putea genera o relansare a economiei și ameliorarea stării sociale. Astfel, unul dintre principalele obiective în contextul promovării exporturilor moldovenești pe alte piețe reprezintă majorarea contribuției sectorului întreprinderilor mici și mijlocii în volumul total al acestora. Guvernul Republicii Moldova percepe contribuția substanțială pe care sectorul Întreprinderilor Mici și Mijlocii

o poate aduce preponderent la stimularea creșterii exporturilor, dat fiind faptul că actualmente întreprinderile micului business reprezintă circa 94% din totalul întreprinderilor din Republica Moldova.

Condiția fundamentală a integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană o constituie realizarea obiectivelor esențiale ale tranziției la economia de piață, asigurarea stabilității economice și, în mod deosebit, creșterea producției, astfel încât produsele noastre să devină competitive la nivelul țărilor avansate. Pentru Republica Moldova, trecerea la economia concurențială de piață constituie premisa esențială a revitalizării activității economice și ameliorării condițiilor de viață ale populației.

După declararea independenței, Republica Moldova și-a propus ca obiectiv primordial dezvoltarea pieței – principalul factor al macroeconomiei. Actualul proces de includere în circuitul economic internațional poate fi considerat drept etapă următoare a dezvoltării economice a țării.

În prezent, procesul de încadrare a Moldovei în circuitul economic mondial se manifestă prin existența unor orientări noi atât în ceea ce privește conceperea raportului dintre național și internațional, cât și a raportului dintre economic și politic.

Cu certitudine, exportul este unul dintre indicatorii de bază ai viabilității economiei. Deci, pornind de la acest fapt, scopul principal al activității Guvernului trebuie să-l constituie promovarea exportului pe noi piețe și extinderea celor existente.

Pentru Republica Moldova aceasta este destul de important, deoarece ea, în mare măsură, rămâne dependentă de piața de est, în special de Rusia.

Astfel, pentru Republica Moldova integrarea în rândul țărilor europene reprezintă un factor important de redresare a economiei naționale și ridicare a bunăstării populației.

Avantajele racordării legislației moldovenești la standardele europene sunt evidente. La o eventuală integrare, va intra în vigoare principiul recunoașterii reciproce, iar procedurile armonizate administrativ vor permite agenților economici autohtoni să economisească timpul și banii, ca urmare a simplificării și anulării taxelor și formalităților vamale, suprimării formațiunilor necesare pentru plasarea unui produs pe piață în baza unei singure autorizații, emise de o comisie națională specială. Armonizarea regulilor fiscale va permite prevenirea distorsiunilor, inegalităților și inechităților create artificial, instituite pentru a proteja firmele europene de concurența străină.

În prezent, Uniunea Europeană este o forță de stabilitate în lume, a cărei realizare majoră este crearea unei piețe unice, care a adus prosperitate țărilor membre și cetățenilor lor, fapt ce a permis Europei să devină o forță economică într-o lume a globalizării și concurenței crescânde dintre marile state. Perspectiva aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană înseamnă plasarea reformelor economice și democratice, care au început în țara noastră în 1991, pe o cale ireversibilă.

În contextul integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană întreprinderile micului business vor avea următoarele avantaje:

- ✓ respecializarea direcțiilor de activitate în baza standardelor și concurenței europene;
- ✓ obținerea unor valori adăugate sporite și în creștere ce vor acoperi, în mare măsură, necesarul de capital;
- ✓ atragerea tot mai pe larg în afaceri a capitalului străin;
- ✓ reducerea șomajului și a numărului celor care părăsesc țara. Revenirea acasă a multor din cei plecați, deoarece vor fi create noi locuri de muncă, bine plătite și cu o mai mare siguranță;
- ✓ creșterea în continuare a nivelului de trai al întregii populații, inclusiv a celei băștinașe de la sate;
- ✓ majorarea ciclului de viață al întreprinderilor micului business;
- ✓ ajutorul substanțial din partea Uniunii Europene pentru depășirea consecințelor generate de calamitățile naturale, inclusiv în urma inundațiilor ce au avut loc în vara anului 2008.

Întreprinderile micului business din agricultură reprezintă un important sistem economic multilateral. Studiul comparativ al stării financiare a acestor întreprinderi a scos în evidență deosebiri esențiale în comparație cu sectorul real al economiei Republicii Moldova. Prin urmare, fiind un element integrat în economia națională, micul business este, totuși, un element specific, cu orientare economico-socială, care necesită în condițiile date un studiu special în ceea ce privește perfecționarea mecanismului de finanțare a acestui sector.

În conformitate cu concluziile formulate, în baza cercetărilor efectuate asupra dezvoltării businessului mic din agricultura Republicii Moldova și mecanismului de finanțare a acestora, au fost propuse următoarele recomandări:

1) stimularea înființării, dezvoltării și creșterii performanțelor întreprinderilor agricole ce aparțin micului business;

2) susținerea unor proiecte și noi forme de colaborare între întreprinderile agricole ce aparțin micului business și întreprinderile mari;

3) subvenționarea și stimularea exporturilor efectuate de către întreprinderile agricole ce aparțin micului business;

4) stimularea întreprinderilor micului business pentru producerea în țară a produsului finit, care mai apoi să fie exportat pe piețele din afara țării.

Creșterea numărului de agenți economici se datorează extinderii formelor nestatale de antreprenoriat. Crearea întreprinderilor mici decurge atât din propria inițiativă a cetățenilor, cât și ca rezultat al restructurării întreprinderilor mari.

Studiul sferei businessului mic relevă o gamă largă de probleme nesoluționate, cum ar fi:

- ✓ nivelul înalt al impozitelor;
- ✓ accesul redus la credite;
- ✓ predominarea întreprinderilor nespecializate;
- ✓ lipsa de capital;
- ✓ lipsa de angajați calificați;
- ✓ lipsa cunoștințelor manageriale;
- ✓ lipsa capacității de marketing.

Pentru a îmbunătăți mediul de afaceri în agricultura Republicii Moldova, ar fi bine de studiat experiența țărilor dezvoltate ca Japonia, SUA, Germania, Marea Britanie în domeniul businessului și de perfecționat legislația țării noastre în acest domeniu. În același rând, atenția trebuie focalizată pe agenți economici care nu respectă legislația, nu prezintă dări de seamă organelor statistice, pe de o parte; pe de alta însă, statul trebuie să analizeze cauzele din care acești agenți economici nu respectă legislația în vigoare. Și atunci ar fi binevenit ca statul să se implice în detaliile de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii pentru a le soluționa problemele și a le facilita prosperarea, deoarece scopul final este dezvoltarea economiei naționale și integrarea în Uniunea Europeană.

Bibliografie:

1. Codul fiscal (compartimentele I, II, III, IV, V), nr.1055-XIV din 16 iunie 2000 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. - 2001. - Nr.102-103.
2. Sula V. Rolul gestiunii financiare în asigurarea întreprinderii cu resurse financiare. - Chișinău: Editura ASEM, 2001.
3. Graur E. Managementul antreprenorial la momentul actual // Agricultura Moldovei (Chișinău). - 2004.

Prezentat la 30.10.2008